

24 września
2017

ROZŁAM W KOŚCIELE W XI WIEKU. WIELKA SCHIZMA WSCHODNIA

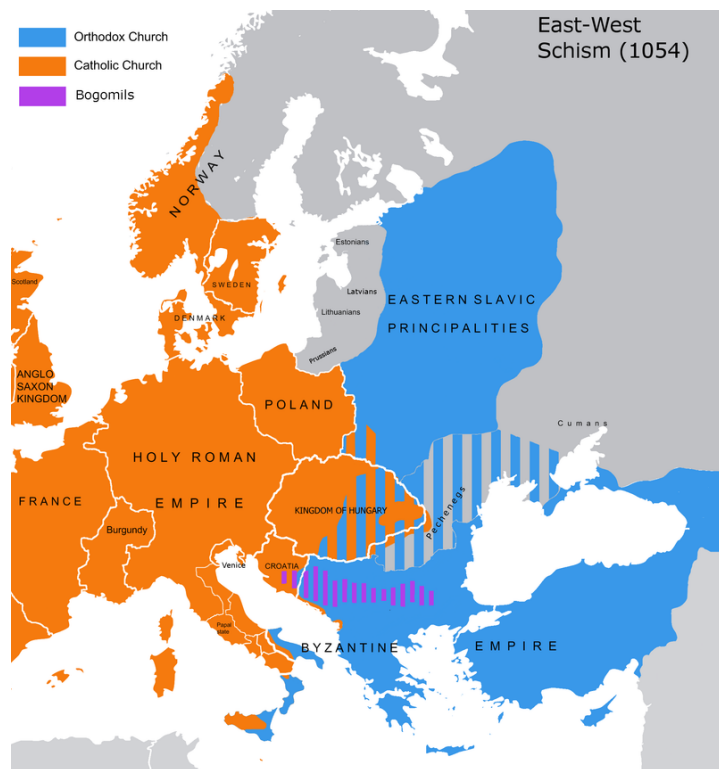
Schizma - (z gr. rozdarcie, rozszczepienie) rozłam w kościele katolickim, który doprowadził do podziału chrześcijaństwa na kościół wschodni(prawosławny) i zachodni(rzymsko - katolicki).

W znaczeniu teologicznym(wg ks. A. Wyrzykowskiego) to świadome wyłamanie się spod posłuszeństwa papieżowi.

Wielka Schizma zwana również Wschodnią miała miejsce w 1054 r. Nie był to jednak akt jednorazowy, ale proces trwający zasadniczo od 395 r., kiedy to cesarz Teodozjusz podzielił cesarstwo rzymskie na wschodnio- i zachodniorzymskie. Przyczyny tego rozłamu tkwią w odmienności kultury rzymskiej i greckiej. Narastające różnice kulturowe, liturgiczne i obyczajowe doprowadziły ostatecznie do rozłamu jedności kościoła chrześcijańskiego.

Po upadku Cesarstwa Rzymskiego, które kiedyś obejmowało 27 nowożytnych państw, Bizancjum uważało się za jedyne kontynuatora tradycji rzymskich. W 330r. Konstantyn przenosi stolicę cesarstwa do Konstantynopola, a w 476r. po najeździe barbarzyńców imperium zachodnie przestaje istnieć. Kościołem wschodnim zarządza mianowany przez cesarza patriarcha. Zwierzchnikiem kościoła na wschodzie jest sam cesarz i to staje się pierwszym zarzewiem nieporozumienia z papieżem. Rzym nie chciał zrezygnować z przywilejów politycznych pierwszej stolicy cesarstwa, choć cesarstwo zachodnie już nie istniało. Papież jako biskup rzymski wzmacniał również swą władzę w Kościele. Wszystko to pogłębiało rozdziew między łacińskim zachodem i greckim wschodem i rodziło coraz większe konflikty.

Swoista rywalizacja przebiegała również na polu misyjnym. Konkurowano kto schryścianizuje więcej pogańskich ludów. Ten niezdrowy wyścig o prymat nad światem chrześcijańskim spowodował też znaczne różnice w obrządku, sposobie wyznawania i przeżywania religii. Aż wreszcie w 1054r. kościoły obłożyły się klątwami i nastąpił całkowity rozpad chrześcijaństwa.

Podział chrześcijaństwa od 1054 roku fot. Wikimedia Commons/domena publiczna

Ówczesne ekskomunikacje zostały zdjęte dopiero w 1965 r., ale różnice w podejściu do dogmatów kościelnych czy sprawy celibatu, powodują do dziś trudności w przewycięzeniu schizmy. W XIX wieku narodził się ruch ekumeniczny mający na celu zjednoczenie kościoła chrześcijańskiego. Gorącym orędownikiem dialogu ekumenicznego był Jan Paweł II. Pisał o tym w swojej encyklice "Ut unum sint" ("Aby byli jedno").